

- Environmentálne aspekty horského poľnohospodárstva.

Okrem oficiálnej časti pripravili organizátori exkurziu do Poľnohospodárskeho družstva v Očovej.

Na podujatí odznelo 23 prednášok a 24 posterových prezentácií.

Úvodné prednášky boli venované histórii a smerovaniu krmovinnárskeho výskumu na Slovensku, v ČR a Poľsku. Zdá sa, že všetky zúčastnené krajiny majú v súčasnosti rovnaké problémy s postupným vysídľovaním vidieka a nedostatčným využívaním trávnych porastov. Znižovanie stavov dobytky a oviec na Slovensku, v ČR, Poľsku, ale aj Rumunsku znamená zároveň aj útlm výroby krmovín z trávnych porastov. Trávne porasty však majú oveľa viac funkcií v krajine, sú živým biotopom, ktorý je o. i. dôležitý v tvorbe a ochrane krajiny, najmä v podhorských a horských oblastiach. Preto využívanie trávnych porastov, ich začlenenie do krajiny a podpora ich ekologických a sociálno-ekonomických funkcií je dlhodobým strategickým cieľom na zachovanie udržateľného stavu osídlenia vidieka.

Na porovnanie, z obhospodarovania a využívania trávnych poras-

tov v českých podmienkach vyplýva, že intenzívne využívanie optimálne vyžaduje 4 kosby a pri extenzívnom treba kalkulovať so zaťažením približne 1 veľkou dobytčou jednotkou (VDJ) na hektár trávnych porastov. Aj v poľských a rumunských podmienkach nastal pokles rozlohy obhospodarovaných a využívaných trávnych porastov a tiež značné zníženie stavov hovädzieho dobytky a oviec. Vývoj často ide dvoma smermi: n ajednej strane je intenzifikácia produkcie a narastanie opustených plôch na strane druhej.

Väčšinu z 2 mil. ha trávnych porastov v Rakúsku tvoria lúky a pasienky s malou výmerou, ktoré sú obhospodarované ekologicky, pri malých vstupoch, vo forme malých súkromných fariem. V súčasnosti sa aj tam niektoré trvalé trávne porasty v horských oblastiach prestali využívať a menia sa na les. Ak sa výroba mlieka a mäsa vráti na alpské lúky a pasienky, bude to prínos aj pre rozvoj krajiny.

Počas uplynulých sedemdesiatich rokov krmovinnárstvo značne prispelo k rozvoju poľnohospodárskej výroby i k tvorbe a ochrane krajiny. K riešeniu nových problémov bude prispievať i naďalej.

Mária Zimková

Podujatie bolo výnimočné v tom, že v porovnaní s uplynulými ročníkmi sa prednášajúci nezaoberali legislatívnou stránkou jednotlivých zložiek životného prostredia, ale priestor za rečníckym pultom dostali zástupcovia podnikov, firiem a odborných organizácií, ktorí už túto legislatívu dlhodobo uplatňujú v praxi.

Prevažná časť príspevkov bola venovaná problematike odpadového hospodárstva. Prítomných zaujala napr. prednáška o jednotlivých metódach a možnostiach odbornej likvidácie autovrakov, či rovnako aktuálna problematika manažmentu elektronického odpadu. Odzneli tiež informácie o alternatívnych zdrojoch energie, ktoré predstavujú kotolne na drevné štiepky. Popri odborných prednáškach dostali tradične priestor na svoju prezentáciu i firmy pôsobiace v oblasti životného prostredia. Spoločnosť Aqua šport z Dubovian predstavila moderný a ekologický spôsob čistenia odpadových vôd prostredníctvom koreňových čističiek. Detoxikácia znečistenej vody sa zabezpečuje pomocou veľkého množstva biomasy koreňového systému špecifických druhov rastlín. V novej prevádzke regionálnej kompostárne vo Zvolenskej Slatine firma Marius Pedersen využíva technológiu kompostovania na voľnej ploche formou prekopávania hromád.

Vo vestibule auly Obvodného úradu v Považskej Bystrici boli na inštalované postery, návštevníci tu mali možnosť zoznámiť sa s viacerými environmentálne orientovanými podnikmi, štátnymi i neštátnymi organizáciami. Priestor dostali tiež ekologicky zamerané výtvarné práce žiakov základných škôl, ukážka vlastnoručne vyrobených šiat z odpadových materiálov (obr. na s. 332), ktoré predviedli žiaci z Centra voľného času Včielka v Púchove, ako aj prvá prezentácia amatérskeho fotografa Miroslava Žbánka, pracovníka Obvodného úradu životného prostredia v Považskej Bystrici.

Konferencia o životnom prostredí opäť zaujala

Každú jeseň sa v Považskej Bystrici stretávajú odborníci, zástupcovia samosprávy i laická verejnosť, aby sa na konferencii venovanej životnému prostrediu oboznámili s najnovšími trendmi v tejto oblasti. Aj r. 2006 Obvodný úrad životného prostredia v spolupráci so Základnou organizáciou Slovenského

zväzu ochrancov prírody a krajiny v Považskej Bystrici, Krajským úradom životného prostredia v Trenčíne, Slovenskou agentúrou životného prostredia v Banskej Bystrici a pod záštitou Ministerstva životného prostredia SR usporiadali dňa 16. novembra 2006 už **XIII. konferenciu o životnom prostredí**.



Na konferencii o životnom prostredí sa zúčastnilo 185 účastníkov, z toho bolo 66 pracovníkov štátnej správy, 14 zástupcov samosprávy, 84 členov podnikateľskej sféry a 21 učiteľov. Ochrana život-

ného prostredia a ekológia získava aj na Slovensku čoraz väčší význam, k čomu významnou mierou prispievajú aj takéto podnetné aktivity.

Branislav Palík

Foto: M. Žbánek

Veda, krajina a životné prostredie

V rámci *Týždňa európskej vedy* zorganizoval Ústav krajinnnej ekológie SAV Bratislava v spolupráci s Trnavským samosprávnym krajom a Univerzitou sv. Cyrila a Metoda v Trnave na Krajskom úrade v Trnave odbornou-organizačné podujatie *Veda, krajina a životné prostredie*, ktorého cieľom bolo priblížiť výsledky vedeckovýskumnej činnosti širokej verejnosti a zabezpečiť transfer vedeckých poznatkov do reálnej praxe.

Podujatie, ktoré sa konalo pod záštitou ministra pôdohospodárstva, predsedu Trnavského samosprávného kraja a predsedu SAV, pozostávalo z dvoch častí: odborného seminára a výstavy (posterovej prezentácie).

Na odbornom seminári sa zúčastnilo viacero významných hostí, o. i. Tibor Mikuš, József Kvarda a Zdenko Čambál – predseda a podpredsedovia Trnavského samosprávného kraja, Jaroslav Jaduš, štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR, László Miklós, poslanec NR SR, Fedor Čiampor, predseda Učenej spoločnosti, Igor Túnyi, člen predsedníctva SAV, Eduard Kostolanský, rektor Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave a ďalší. Okrem nich sa na podujatí zúčastnilo 213 záujemcov z rôznych sfér spoločenského života – poslanci Národnej rady SR, zástupcovia ministerstva pôdohospodárstva, ministerstva životného prostredia,

Slovenského centra poľnohospodárskeho výskumu, SAV, štátnej a verejnej správy, výskumných, vzdelávacích a odborných inštitúcií.

Poldenný seminár pozostával z prednášok zameraných na predstavenie najnovších krajinnokoologických metódik a ich legislatívne zabezpečenie v podmienkach SR v nadväznosti na legislatívu EÚ. Nosnú prednášku na túto tému predniesol László Miklós. Marieta Okenková, generálna riaditeľka Slovenského centra poľnohospodárskeho výskumu, predniesla referát o využití krajinnnej ekológie v ochrane a tvorbe poľnohospodárskej krajiny. Analyzovala silné i slabé stránky a poukázala na príležitosti a ohrozenia v tejto oblasti. Riaditeľ ÚKE SAV, Július Oszlányi, prezentoval niekoľko pozitívnych príkladov krajinyotvorby (*good practices*) na rôznorodých modelových územiach. Prednášku na tému Územnoplánovacia dokumentácia VÚC Trnava a využitie krajinnokoologických podkladov predniesla Ida Antipovová, riaditeľka odboru metodiky a riadenia Trnavského samosprávného kraja, sekcie regionálneho rozvoja. Riaditeľ Lesného závodu Palárikovo, Ladislav Varga, predniesol príspevok o bioenergetických systémoch krajiny a poukázal na možnosti ich aplikácie v podmienkach SR. V diskusii vystúpil aj zástupca Výskumného ústavu pôdoznanectva a ochrany pôdy na tému Multifunkčný portál informácií o pôde SR a Jaroslav Jankovič z Národného lesníckeho centra – Lesníckeho výskumného ústavu vo Zvolene s prednáškou Lesnícky výskum, krajina a životné prostredie.

Súčasťou seminára bola posterová prezentácia krajinnokoologických štúdií zameraných na riešenie rôznorodých problémov na rôznych lokalitách Slovenska. Postery boli tematicky rozčlenené do nasledujúcich blokov:

- *Krajina a jej zložky* – prezentovali štruktúru a typy krajiny, metódy